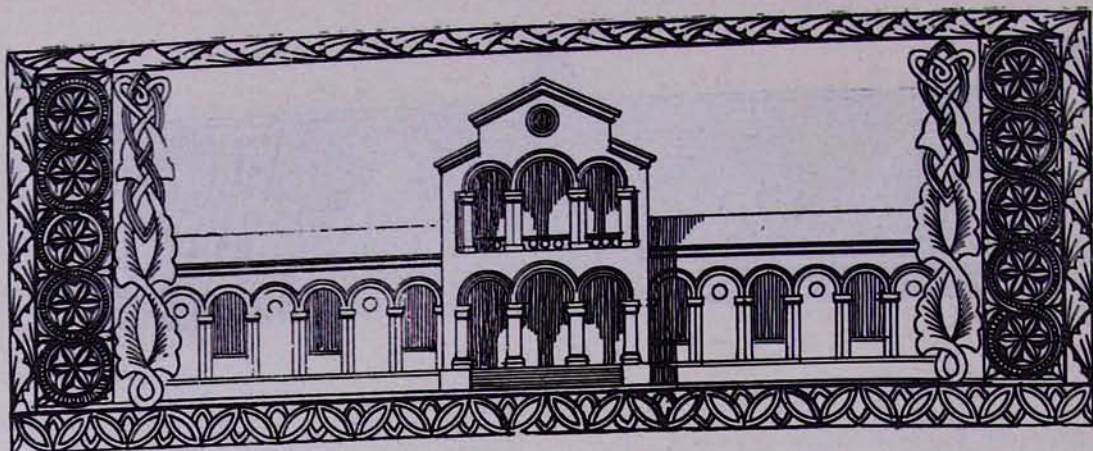

ԱՄՍՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԾԵՄԱՐԱՆՈՒՄ

Հոգևոր ճեմարանի ամսվերջի հանդիսությունը տեղի ունեցավ հունիսի 11-ին, երկուշաբթի օրը, ժամը 12-ին, ճեմարանի հանդիսությանց սրահում՝ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի բարձր նախագահությամբ:

Հանդիսությունը ներկա էին Մայր Աթոռի միաբանությունը, ճեմարանի դասախոսական կազմը, մայրավանքի պաշտոնատեղիները և ուսանողների բազմաթիվ ծնողներ:

Որոշյալ ժամին Վեհափառ Հայրապետը, շրջապատված բարձրաստիճան հոգևորականներով, ծափողջույնների տակ մուտք է գործում դահլիճ:

Հանդեսն սկսվում է Վեհափառ Հայրապետի աղոթքով, որից հետո ունկնդրվում է Հայկական ՍՍՀ պետական հիմնի նվագը, դաշնամուրի վրա:

Ապա ճեմարանի երգչախումբը կատարում է «Ծեմարանի քայլերգ»-ը:

Հանդեսը բացում է ներածական-հուզիչ խոսքով հոգևոր ճեմարանի դասախոս տ. Աղան վրդ. Բալիոզյանը՝ վեր հանելով անցյալ տարում հոգևոր ճեմարանի հարկի տակ կատարված ուսումնա-դաստիարակչական աշխատանքների կարևորությունը:

Այնուհետև հանդես է գալիս հոգևոր ճեմարանի տեսուչ տ. Հովհաննես քհն. Մարտիրոսյանը, որն իր տարեկան զեկույցման մեջ ներկայացնում է համառոտ, բայց ամբողջական պատկերը 1972—1973 ուսումնական տարեշրջանում հոգևոր ճեմարանից ներս կատարված ուսումնա-դաստիարակչական աշխատանքների.

«Վեհափառ Տեր.

Ա. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանը բոլորեց 1972—73 ուսումնական տարեշրջանը: Հոգեվոր ճեմարանը եղել և մնում է համայն հայության հույսի և լույսի աղբյուրը, որտեղ դարեր շարունակ դարբնվել են ու այսօր էլ դարբնվում են եկեղեցական ասպարեզում իրենց կոչմանը գիտակից պատանիների հոգիները:

Հոգևոր ճեմարանի տեսչության համար դժվար պիտի լիներ հաջող ուսումնա-դաստիարակչական գործունեություն ծավալել, եթե չլիներ ճեմարանի դասախոսական կազմի և մանավանդ Ամենայն Հայոց Հայրապետի անմիջական օժանդակությունն ու օրհնությունը:

Ուսումնական տարվա սկզբին ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանի ուսանողների ամբողջական թիվը 42 էր: Այսօր ճեմարանում սովորում են 31 ուսանողներ:

Ծեմարանի 6 սաներ մեկնել են բանակ՝ իրենց քաղաքացիական պարտքը կատարելու: 5 ուսանողներ ինքնակամ հեռացել կամ հեռացվել են ճեմարանից ալլեալլ պատճառներով: Ծեմարանում ներկայումս սովորում են.

Գ լսարանում—4 սարկավազ	
Բ » —7 »	
Ա, » —4 ուրարակիր	
Գ դասարանում—5 ուսանող	
Բ » —7 »	
Ա, » —5 »	

Ճեմարանի ուսանողներից 14-ը օտարահայտակներ են՝ եկած Մերձավոր Արևելքի երկրներից և Ռումինիայից:

Ունեցանք նաև համալսարանավարտ երկու մասնավոր ուսանողներ (Ռոբերտ Նազարյան և Աղվան Գասպարյան), որոնք պատրաստվում են մտնելու հոգևոր ասպարեզ:

Հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմի գլուխ կանգնած է ազգիս Հայոց Ս. Տ. Գազգեն Ա. կաթողիկոսը: Հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմը այս տարի ևս իր կարելին արեց մեր սաների մտավոր, հոգեկան և ֆիզիկական դաստիարակության համար:

Այս ուսումնական տարում Հյուսիսային Ամերիկայի Կալիֆոռնիայի թեմից Մայր Աթոռ հրավիրվեց տ. Արիս ծ. վրդ. Ծիրվանյանը՝ լսարանական բաժնում կրոնական առարկաներ դասավանդելու համար և նաև որպես փոխ-տեսուչ:

Հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմը հետևյալն է.

Վեհափառ Հայրապետ, Արիս ծ. վրդ. Ծիրվանյան, Աղան վրդ. Բալիոզյան, Մասիս արքեպիսկոպոս Գալստյան, Տիրան արքեպիսկոպոս Հովհաննես քհն. Մարտիրոսյան, Արթուր Հատիսյան, Պարգև Ծախազյան, Գրիգոր Գյուլյան, Սամվել Անդրուսյան, Կամսար Ավետիսյան, Երվանդ Մելքոնյան, Խաչատուր Ներսիսյան, Արամ Սահակյան, Բարսեղ Թաշչյան, Սարգիս Իյենջյան, Խորեն Մելխանեջյան, Հարություն Միմոնյան, Թադևոս Ասմարյան:

Այս տարի տեսչի օգնական դաստիարակ-վերակազմողներ էին Տիրան արքեպիսկոպոս Բարսեղ Թաշչյանը, Հարություն Թերզյանը և Արամ Արուստի: Նրանք տեսչի և փոխ-տեսչի հսկողության տակ ձեռք-ձեռքի տրված իրենց կարելին արեցին ճեմարանի կարգապահությունը բարձր պահելու համար:

Ծնորհակալության արժանի են մեր դասախոսների և դաստիարակների կատարած աշխատանքները:

Հոգևոր ճեմարանը գիշերօթիկ դպրոց է, ուստի ուսանողների առօրյա կյանքի յուրաքանչյուր ժամը կազմակերպված է:

Հոգևոր ճեմարանի տեսչությունը ուսանողության ուսումնա-դաստիարակչական աշխատանքները արդյունավետ դարձնելու համար իր կարելին է արել:

Ծրագրով նախատեսված դասավանդություններին զուգահեռ հոգևոր ճեմարանի տեսչությունը ամենօրյա ուսումնա-դաստիարակչական աշխատանք է տարել ճեմարանի սաների կրթական և մտավոր մա-

կարդակը բարձրացնելու համար:

Այս իմաստով ամենաբեղմնավոր աշխատանք է կատարել Վեհափառ Հայրապետ իր դասախոսություններով, հայրական խորատներով ու զրույցներով:

Հոգևոր ճեմարանի հարկի տակ տեղի են ունեցել հետևյալ զեկուցումները, հանդիսությունները և հանդիպումները.

ա) Ընդունելություն վրաց Պատրիարք-կաթողիկոս Ն. Սրբություն Տ. Դավիթ Ե-ի և նրա շքախմբի անդամների.

բ) «Կանխարգելիչ միջոցներ հիվանդությունների դեմ»—զեկուցող՝ բժիշկ Կարո Կարապետյան՝ ԱՄՆ-ից.

գ) Ընդունելություն ռուսաց Պատրիարք Ն. Սրբություն Ծեմոդայի և նրա շքախմբի անդամների.

դ) Հանդիպում բարերար Հայկ Գալուբյանի և նրա տիկնոջ հետ՝ ԱՄՆ-ից.

ե) Մոզակյան լապտերներով ցուցադրություն պատմական Հայաստանի տեսարժան վայրերը Հովհաննես Մերեճյանի կողմից՝ հեղույթ.

զ) Ընդունելություն ռուսաց Պատրիարք Ն. Սրբություն Պիմենի և նրա շքախմբի անդամների.

է) Ընդունելություն Երուսաղեմի հայոց պատրիարք տ. Եղիշե արքեպիսկոպոս Տեր-տերյանի.

ը) Տ. Արսեն ծ. վրդ. Բերբերյանի՝ դոկտորային իր թեզի ներկայացնելը Մայր Աթոռի միաբանության, ճեմարանի ուսանողության և դասախոսական կազմի ներկայությամբ.

թ) Ամանորի տոնակատարություն.

ժ) «Կուսիտաս վարդապետի նորահայտ երգերը»—զեկուցող՝ Ռոբերտ Աթալան: Երգերը կատարել է Երևանի Կրուպկայայի անվան դպրոցի երգչախումբը.

ժա) «Կուսեղնակոսի 500-ամյակը»—զեկուցող՝ տիկին Էլմա Պարսամյան.

ժբ) Վարդանանց հերոսամարտի տոնակատարությունը—զեկուցող՝ Արամ Սահակյան.

ժգ) Երեկո՝ նվիրված Գրիգոր Նարեկացու ստեղծագործություններին—ամուսնուհի տիկին Սիրվարդ Մեսրոպյան:

Հոգևոր ճեմարանի սաները անխորհրդաբար շաքաթ կիճոնկարներ, թատերական ներկայացումներ և երաժշտական համերգներ են դիտել կամ ունկնդրել Էջմիածնի և Երևանի կինոթատրոններում ու համապատասխան ալկալ թատերական սրահներում:

Հոգևոր ճեմարանի գրադարանը (գրադարանավար՝ Տաճատ Վարդանյան) և հիվանդանոցը (բժիշկ՝ Ֆելիքս Գրիգորյան) կան-

նավորապես շարունակել են աշխատանքները: Ուսանողներից 8 հոգի ենթարկվել են այլևայլ տեսակի գործողությունների:

Կանոնավոր ընթերցումներ, հեռուստատեսային դիտումներ, ձմեռային մարզանքներ և խաղեր են տեղի ունեցել ճեմարանի համապատասխան սրահներում:

Այս տարի ուսանողությունը գնացել է ձմեռային մի քանի էքսկուրսիայի՝ Ծաղկաձոր և ապա վերջերս՝ ուխտագնացություն Մոլոկուսի Գևորգ, Օհանավանք և Սաղմոսավանք:

Հունիսի 12-ին հոգևոր ճեմարանի ուսանողությունը և դասախոսական կազմը կը մեկնեն 4-օրյա պտույտի: Ծրագրված է այցելել Դիլիջանի մոտիկ Հալարծնի, Մակարա և Գոշավանքերը, Պարզ լիճ և այլն:

Հոգևոր ճեմարանն այս տարի տվեց իր հերթական հունձը: Ուրախությամբ նշում ենք, որ այս տարի ունեցանք հինգ ավարտող սարկավագ-ուսանողներ. Վրեժ սրկ. Նաջարյան, Սամվել սրկ. Պետրոսյան, Ավետիք սրկ. Արաքսյան, Հակոբ սրկ. Խաչատրյան, Ռոբերտ սրկ. Նազարյան, որոնցից վերջինը մասնավոր ուսանող է: Նրանք շուտով, այս ամսվա վերջին, կապշուպանեն իրենց դիպլոմային աշխատանքները:

Այս տարի Բ լսարանի 9 սաներ՝ Աղաջանյան Հրանտ, Արթինյան Ավետիս, Զըմբուլստյան Հակոբ, Զմբուլստյան Գրիգոր, Մարգարյան Միսակ, Նալբանդյան Վաչե, Սարգսյան Հարություն, Քեշիշյան Գրիգոր և մասնավոր սան Ռոբերտ Նազարյան, ցանկություն հայտնեցին ձեռնարկվել սարկավագ: Տեսչությունը հարգելով նրանց խրճրանքը, միջնորդեց Հայոց Հայրապետի մոտ՝ ստանալու Նրա բարեհաճ կարգադրությունը: Զեռնադրության կարգը կատարեց լուսարարապետ տ. Հուսիկ եպս. Սանթրոսյանը՝ ս. Ստեփանոսի տոնին: Ուրարակիր դարձան Ա լսարանի 5 սաներ՝ Զատիկյան Հարություն, Հովհաննյան Կիրակոս, Ղազարյան Հովհաննես, Ծմավոնյան Բաբկեն, Մանուկյան Սարգիս, և դպրության աստիճան ստացան Գ դասարանի 6 սաներ՝ Ալոյան Օնիկ, Բաբուջյան Աղասի, Ծառուկյան Գարեգին, Գյուլանջյան Խաչիկ, Քեշիշյան Վահրամ:

Վեհափառ Տեր, հոգևոր ճեմարանի տեսչությունը խոստովանում է, որ մեր աշխատանքների մեջ ևս կան թերություններ: Ամենաթվյալ աշխատանքը սերունդ պատրաստելն է, սերունդ, որն իր նախնիների կենդանի օրինակը ունենալով իր համար որպես մտատիպար, սերունդ, որն անցյալով խանդավառված կերտեր ճորը, որը լինել և ավանդապահ և ժամանակակից, նոր եռան-

դով և համարձակությամբ քարոզեր Քրիստոսի Ավետարանը և մեր եկեղեցու պատմության կառույցի վրա աշխատանքի արդար քրտինքով իր բաժինը բերել՝ իր հերթին դառնալու համար օրինակելի՝ հետագա սերունդների համար:

Միջերկրյա սաներ, հուզիչ է պահը, պատմության գիրկն է անցնում ձեր պատանեկության ամենաանուշ տարիներից մեկը: Գիտակցեք ձեր ուժերը և օրլստօրե ձգտեցեք կատարելության, ավելացրեք ձեր գիտելիքները և կերտեցեք ձեր մեջ ազնիվ, գիտակից, հայրենասնվեր, եկեղեցասեր մարդը: Մեր եկեղեցու փառավոր անցյալը լինի ձեր կյանքի ուղեկիշը, քայլեցեք համարձակությամբ, ձեզ հետ է հայ եկեղեցու պատմությունը, ձեզ հետ է ձեր հարազատ հայ ժողովուրդը:

Ծուռով ձեզանից շատերը կմեկնեն իրենց ծնողների մոտ արձակուրդի, մի մասն էլ կմնա իր աշխատանքը շարունակելու Մայր Աթոռում: Մաղթում ենք ձեզ քաջատողություն և արձակուրդի բարի վայելում:

Պարտականություն ունեն այս առթիվ իմ շնորհակալական խոսքը ասելու բոլոր անձանց և հաստատություններին, Մայր Աթոռի միաբանությանը և պաշտոնեականը, որոնք իրենց նյութական, բարոյական, եղբայրական վերաբերմունքով և զոհողությամբ օժանդակեցին հոգևոր ճեմարանի տեսչությանը, որպեսզի ճեմարանի ուսումնական և դաստիարակչական աշխատանքները լինեն բնականոն, իրենց բարձրության վրա:

Վեհափառ Տեր, համառոտ այս հաշվետվությունից հետո թույլ տվեք հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմի և ուսանողության կողմից համբուրել Ձերդ Սրբության Աջը, մաղթելով Ձեզ բեղմնավոր և առողջ տարիներ՝ հայ եկեղեցու և ճեմարանի առավել պայծառացման համար:

Հոգևոր ճեմարանի երգչախումբը, եվրոպական երաժշտության դասախոս Խորեն Մելիսյանցի շնորհալի ղեկավարությամբ, կատարում է «Էջ Միածինն ի Հօրէ», «Որք զարդարեցին» շարականները և «Ահա ծագեց», «Ազնիվ ընկեր», «Ողջույն տվեք» (Մ. Եկմալյան), «Արիա-Սևան» (Է. Հովհաննիսյան) խմբերգերը: Ա լսարանի սան Սարգիս Բյուսամանուկյանը արտասանում է Դ. Վարուժանի «Նաչբուռ» բանաստեղծությունը, Բ լսարանի ուսանող Ավետիս սրկ. Արթինյանը ռուսերեն լեզվով՝ Ս. Եսենինի «Ծագանե»-ն, նույն լսարանի ուսանող Գրիգոր սրկ. Զմբուլստյանը անգլերեն լեզվով՝ Շեքսպիրի հանրահայտ «Լինեն՝, թե՛ չլինել»-ը «Համլետ»-ից, Ա դասարանի սան

Հովսեփի Պարլզյանը՝ Հ. Հովհաննիսյանի «Էջմիածին» բանաստեղծությունը: Բ լսարանի ուսանող Գրիգոր արկ. Զմրուխտյանը դաշնամուրի վրա կատարում է Ստ. Նադեժդինի «Անձրեն եկավ»-ը, Բ դասարանի սան Խաչիկ Մարտիրոսյանը՝ Աբրահամյանի «Երգ առանց խոսքի» ստեղծագործությունը:

Ի դիմաց հոգևոր ճեմարանի ողջ ուսանողության և մասնավորապես շրջանավարտ հինգ սարկավագների, երախտագիտության և շնորհակալության իր խոսքում Գ լսարանի ուսանող Սամվել արկ. Պետրոսյանն ասում է.

«Վեհափառ Տեր,
Լո՛ւ է եմ զանգերը:

Անդորություն է այժմ հոգևոր ճեմարանում:

Եվ խնդություն է բոլորիս դեմքերին:

Մեզ համար նվիրական դարձած այս հարկի տակ գլորվում, անցնում են տարիները: Նրանցից յուրաքանչյուրն իր հետ բերում է խնդություն և դառնություն. երկու հակասակ երևույթներ, որոնք սակայն միաձուլվում են միմյանց հետ և կազմում մարդկային կյանքի հետաքրքրության առանցքը: Նրանցից որևէ մեկի բացակայությամբ այլևս անիմաստ կդառնա կյանքը մեզ համար:

Աննկատելիորեն անցնում են տարիները: Նրանցից յուրաքանչյուրը մեզ է նվիրում յուրահատուկ մի հարստություն, ամենաթանկագինը աշխարհում՝ կյանքի փորձ և կրթություն: Այս երկուսը կերտում են մեր հոգիները, մեզ հույս և եռանդ ներշնչում մեր ապագա գործունեության նկատմամբ, որքան էլ այն դժվար և անհաղթահարելի լինի:

Ու այս հարկի տակ կերտվում են մեր հոգիները, կերտվում Աստծո հովանու ներքո, Զեր օրհնության ներքո, կերտվում քրիստոնեության շնչով, մարդասիրության շնչով:

Այս հարցում մենք պարտական ենք մեր սիրելի դասախոսներին: Նրանցից յուրաքանչյուրը մեծագույն հաճությամբ և պարտքի զգացումով գիտության հետ մեկտեղ մեզ սովորեցնում է, թե ինչպես պետք է ապրել, մեզ թելադրում, թե ո՞րն է ճիշտ, ո՞րը սխալ...

Նրանք սիրով բացում են իրենց մտքի և հոգու դարպասները և մեզ տալիս այն ամենը, ինչ որ մենք կարող ենք առնել:

Ու այս ամենի համար, սիրելի դասախոսներ, մենք միաբերան ասում ենք.

— Ծնորհակալություն:

Այսօր, ամավերջի՝ այս պահին, հավաքվել ենք այստեղ՝ մեր այս տարվա աշխատանքի

հատուցման հաճելի արարողությունը կատարելու:

Մենք՝ ուսանողներս, վաստակել ենք շատ:

Դուք՝ դասախոսներդ... սխալ է ասել, թե դուք վատնել եք: Ընդհակառակը՝ դուք վաստակել եք գրեթե նույնքան, որքան մենք, և նույնիսկ մի քիչ էլ ավելի:

Դուք մեր տրամադրության տակ եք դրել ձեր գիտելիքները և կյանքի փորձը: Մենք ստատորեն օգտվել ենք դրանցից: Վերցրել ենք՝ յուրաքանչյուրս որքան կարող է:

Այո, վերցրել ենք:

Բայց դուք չեք վատնել: Դա նման է արեգակի լույսին, մշտադուր աղբյուրին... Իսկ մեր վաստակածը ձեր վաստակածն է: Դա ճեմարտություն է և հաճելի ճեմարտություն: Աննկատելիորեն գլորվում են տարիները:

Դեռ երեկ էր կարծես, երբ մեզանցից յուրաքանչյուրը, դեռահաս մի պատանի, ոտք դրեց ճեմարանի շենքից ներս:

Ու այսօր, խանդավառ ու վաստակած, հրաժեշտ ենք տալիս նրան՝ իբրև ուսանողների:

Ճեմարանը մեզ շատ բան տվեց, բայց չի կարելի ասել, թե ամեն ինչ: Նա միայն հիմքը դրեց մեր հոգու և մտքի մեջ: Իսկ այդ հիմքի վրա մենք պետք է բարձրացնենք մեր տաճարները: Եվ կբարձրացնենք:

Մենք խոստանում ենք:

Վեհափառ Տեր,

Ավելորդ է այժմ խոսել այն սիրո և գործկանքի մասին, որ Դուք տաճել եք մեր հանդեպ անցնող տարիների ընթացքում:

Դա հայտնի է բոլորիս:

Այժմ, երբ մենք կյանք ենք մտնում, տվեք մեզ Զեր հայրական օրհնությունը, և թող այն ուղեկցի մեզ մեր ողջ կյանքում:

Թույլ տվեք, Վեհափառ հայր, հաճուն հոգեվոր ճեմարանի ուսանողության, հաճուն այս ուսումնական տարեշրջանի շրջանավարտների, մատչելի ի համբույր Զեր ս. Ա. Զին և ստանալ Զեր հայրական օրհնությունը»:

Այնուհետև տեսուչ տեղի հայրը ներկայացնում է հոգևոր ճեմարանում ուսման մեջ առաջադեմ ուսանողների անուններն ըստ հետևյալի.

Գ լսարան

9.50 միջինով առաջինն է բարեշ. Ավետիք արկ. Արաբաշյանը.

9.45 միջինով երկրորդն են հանդիսանում՝ բարեշնորհ Վրեժ արկ. Նաջարյանը և բարեշ. Սամվել արկ. Պետրոսյանը:

Բ լսարան

8.80 միջինով առաջինն է բարեշ. Գրիգոր արկ. Զմրուխտյանը.

8.58 միջինով երկրորդն է Վաչե սրկ. Նալբանդյանը:

Ա լսարան

8.91 միջինով առաջինն է Սարգիս Քյուսա՜նյանը:

8.20 միջինով երկրորդն է Հարություն Զատիկյանը:

Գ դասարան

8.60 միջինով առաջինն է Խաչիկ Գյուլանջյանը:

8.20 միջինով երկրորդն են՝ Ռուբեն Գրիգորյանը և Ադասի Բաբուջյանը:

Բ դասարան

9.70 միջինով առաջինն է Խաչիկ Մարտիրոսյանը:

8.00 միջինով երկրորդն է Լևոն Բաղդասարյանը:

Հոգևոր ճեմարանի տեսչությունը գերազանց վարքի համար պարգևատրել է Խաչիկ Մարտիրոսյանին (Բ դասարան) և Հովսեփ Պալըգյանին (Ա դասարան):

Սեղանի թեմիսի առաջնության հաղթողի առաջին մրցանակը տրվում է բարեջն. Վաչե սրկ. Նալբանդյանին, իսկ տամայինը՝ բարեջն. Գրիգոր սրկ. Զմրուխտյանին:

Ուսման և վարքի մեջ աչքի ընկած ու մրցանակի արժանացած ուսանողները ծափ-

ողջունների տակ մոտենում են Վեհափառ Հայրապետին և աջահամբույրով ստանում իրենց նվերները:

Հանդեսի փակման և օրհնության խոսքով հանդես է գալիս Վեհափառ Հայրապետը, գնահատում և օրհնում ճեմարանի հարկից ներս կատարված դասախոսների համեստ ու շնորհալի աշխատանքը, իսկ ուսանողներին հորդորում է լինել աշխատասեր, բարի ու առաքինի՝ իսկական, բարոյական բարձր նկարագրի տեր մարդ դառնալու համար:

Վեհափառ Հայրապետը, նկատի ունենալով հոգևոր ճեմարանի տեսուչ տ. Հովհաննես քհն. Մարությանի երկարամյա, անբասիր գործունեությունը Մայր Աթոռում, որպես տիպար հոգևորական և փորձառու, խոհեմ մանկավարժ, հայրապետական մասնավոր կոնդակով նրան շնորհում է ավագության աստիճան:

Հոգևոր ճեմարանի հարկի տակ 1972—1973 ուսումնական տարվա ամառյանի հանդեսն ավարտվում է խմբովին երգված Տերունական աղոթքով և Վեհափառ Հայրապետի «Պահպանիչ»-ով:

Հանդիսության ավարտին ճեմարանի դասախոսական կազմն աջահամբույրով ստանում է Հայոց Հայրապետի օրհնությունը:

